

[Gerda Møller.]

opgaven også har været at udarbejde en plan for, hvordan de fornødne indtægter skal skaffes til veje, har man foreslået, at der fremover fra statens side refunderes 30 pct. af samtlige socialudgifter, dog således at den gældende fulde refusion for børnetilskud og etableringen af ungdomsklubber forbliver uforandret.

Lovforslaget dækker jo kun ca. 9 mill. kr. af underskuddet, mens resten skal dækkes på anden vis, bl. a. gennem forhøjede forbrugsafgifter og eventuelt gennem indførelse af afgift på motorkøretøjer, to forslag, som vi også fra det konservative folkepartis side, når tanken kommer til udførelse, kan give vor principielle tilslutning. Men da heller ikke disse foranstaltninger kan give fuld dækning for landskassens samlede udgiftsbehov i den anførte periode, og landsrådet derfor ifølge ministeren må overveje andre indtægtsmuligheder, eventuelt i forbindelse med et vist forbrug af landskassens kapital, benytter jeg anledningen til at spørge ministeren om, hvor langt man er kommet med undersøgelsen af muligheden for gennemførelsen af et almindeligt indkomstskattesystem i Grønland, idet det vel, efterhånden som det grønlandske samfund på flere og flere områder kommer på højde med det øvrige Danmark, må være naturligt, at der inden for en overskuelig tid indføres en indkomstbeskatning, hvorefter folk beskattes efter deres økonomiske evne.

Der er ingen grund til her at gengive hverken bemærkningerne til lovforslaget eller ministerens fremsættelsestale, som jo begge er meget fyldige, så der ikke kan siges meget mere om den økonomiske baggrund for forslaget, men som ministeren selv siger i sin fremsættelsestale, kan der være anledning til at fremkomme med nogle betragtninger om den sociale situation i dagens Grønland, et spørgsmål, som jo i høj grad har hele den danske befolknings interesse, og jeg er da glad for, at ministeren vil benytte denne anledning til, at der i udvalget kan komme til at foregå en principiel drøftelse af de sociale problemer i Grønland. Der er jo ingen tvivl om, at der her er store problemer, som vel ikke alle sammen kan løses i denne forbindelse, men som i hvert fald må ses i sammenhæng også med de problemer, vi nu drøfter.

Der er vel ingen, der kan nægte, at Danmark har investeret store millionbeløb i Grønland ud fra ønsket om at give grønlænderne en bedre tilværelse, men derfor kan vi vel godt have lov til at stille os selv det spørgsmål, om vi nu også har anvendt pengene på en måde, der har styrket grønlændernes selvrespekt og sat dem i stand til at leve en menneskeværdig tilværelse på lige fod med de øvrige danske statsborgere. Man kan f. eks. stille sig selv det spørgsmål, om hele den omstilling, som grønlænderne har været ude for i forbindelse med flytningen fra de mindre udsteder til de større udsteder og til de store byer, har været vel forberedt med henblik på den ændring, der sker i hele familiens normale levevis, således at man ikke kommer til at slå mere i stykker end højst nødvendigt.

Det er jo således, at spørgsmålet om grønlændernes sociale stilling har mange aspekter. Det har sammenhæng med den løndiskriminering, der finder sted, og med at grønlænderne ikke kan eje deres egen jord. Der har vel også været tilfælde, hvor Danmark har forceret flytning i højere grad, end det egentlig var forsvarligt. Det er vel også således, at hele det økonomiske system, der hersker på Grønland, meget let giver grønlænderne en underlegenhedsfølelse over for danskerne. Det er jo noget af det, der i hvert fald kan give sig udslag i mange af de problemer, bl. a. det forhøjede spiritusforbrug, som kan kalde på social hjælp fra den øvrige del af landet. Måske er der også mulighed for, at vi i udvalget kan få en beretning om, hvor meget der ligger bag alt det, vi hører om de unge grønlandske kvinders problemer. I den forbindelse kunne man også stille det spørgsmål, om man ikke fremover skulle se, om ikke mindre på det materielle, så i hvert fald lige så meget på den, om jeg så må sige åndelige baggrund, der ligger bag alt arbejdet i Grønland. Her tænker jeg navnlig på, at når vi sender unge ud for at rette op på forholdene i udviklingslandene, ja, så kræver vi en vis uddannelse, en vis åndelig status og modenhed af dem, noget, som vi jo slet ikke kræver, når vi sender danske arbejdere op til Grønland. Jeg tror, det ville være klogt, om man så lidt mere også på den side af sagen.

Alt i alt kan der altså være god grund